

מפרגוסון לפלסטיין: מברק מחזיתות ההתרסה

מאת: ריי אבילאה

ילדים פלסטינים בהפגנה השבועית נגד חומת ההפרדה וההתנחלויות הבלתי חוקיות בבלעין מניפים כרזת תמיכה באריק גארנר ואחרים המפגינים למען צדק גזעי בארה"ב.

צלם: חמדי אבו רחמה.

"אנו לכודים, מבלי יכולת להימלט, ברשת של הדדיות, קשורים בגורל יחיד. מה שמספיע על אחת ישירות, משפיע באופן עקיף על כולן." – ד"ר מרטין לותר קינג.

אם השתתפתן באלו מהפגנות #blacklivesmatter, נתקלתן ודאי בסיסמה "צדק מפרגוסון ועד לפלסטיין". אולי התפלאתן: באמת? מה הקשר בין שני המאבקים האלה?". בדצמבר שעבר ביקרתי בפלסטיין, וגיליתי את התשובה לכך בעצמי.

התבקשתי לתת הרצאה קצרה על מצעד האקלים בניו יורק, בכנס על פמיניזם ואי אלימות ביפו - עיר נמל שהייתה פעם מרכז מסחר משגשג בפלסטיין, וכיום היא אזור מוזנח בדרום תל אביב. לשם מה לטוס לצד השני של העולם, לדבר על אקלים עם אנשים שארצם שופעת הרס סביבתי נרחב משלה? כנראה שלפעמים צריך לשרוף פחמן כדי לעצור את השריפה שלו. בעת שהכנתי את ההרצאה שלי הפציעה ברחבי ארה"ב תנועת #blacklivesmatter. לא יכולתי שלא להתייחס לכך. המשימה שלי הייתה, אם כן, להסביר את הקשר בין צדק אקלימי, צדק גזעי ומאבק באלימות מדינה, וכל זאת בפחות מ-15 דקות...

ראשית הסברתי כיצד השימוש באמנות לכל אורך המצעד יצר סיפור מורכב על כך "שכדי לשנות כל דבר, צריך כל אחד ואחת" ועל כך שיש בני-אדם המושפעים יותר מאחרים הנמצאים "בחזית השינוי". תיארתי כיצד יושמו באופן מוצלח מספר עקרונות מצרות יפות, כגון "חשיבה נרטיבית", "נטילת יוזמות הנהגה על ידי אלו שהושפעו הכי הרבה", ו"שימוש בכוח האצור בטקסים", בו נעשה

שימוש למשל במיצג האמנות עיטור האקלים בסיום המצעד, שסיפר סיפורי אובדן אישיים לכאוס האקלימי.

ואז, הקראתי את מה שנעמי קליין כתבה ב-The Nation באותו שבוע:

"מה בין תנועת #blacklivesmatter, והעיקרון המוסרי החשוב שהיא מייצגת, לשינויי האקלים? הכול וכל דבר. כי ניתן לשער שאם אמריקאים לבנים ועשירים היו אלו שנתקעו באצטדיון הספורט הענק לאחר הוריקן קטרינה, ג'ורג' בוש עצמו היה מתגייס למאבק בשינויי האקלים... במציאות שלנו סדר כלכלי המבוסס על עליונות לבנה נמצא ברקע כל תגובה לשינויי האקלים, על כן מוטלת עלינו החובה לגלות אותו."

ואז דיברתי על ההקבלות הברורות בין הרצח בחניקה של אריק גארנר על ידי משטרת ניו יורק, שהתחיל את ההאשטאג #icantbreathe, והרצח של שר הרשות הפלסטינית זיאד אבו עין, שנחנק ונהרג אך ימים לפני הכנס על ידי כוחות הביטחון הישראליים בפעולת מחאה שכללה נטיעת עצים.

לבסוף, לאחר שתאירתי כיצד מצעד האקלים כולו עצר מלכת ועמד דקת דומיה לזכר כל הקורבנות החפים מפשע שנהרגו או נפגעו על ידי אסונות אקלימיים, סיימתי את ההרצאה שלי בדקת דומיה למען הקורבנות של אלימות משטרה ואלימות מדינה. בתום הדקה הניפו כול המשתתפות את ידיהן באוויר במחווה של סולידריות עם תנועת #blacklivesmatter.

הקהל בכנס חור בלבנה מניף ידיו להבעת תמיכה ב #blacklivesmatter. תמונה מאת אקטיביסטילס.

לאחר ההרצאה, אספתי משתתפות בחדר קטן ועמוס לסדנת *צרות יפות* בנושא פעולה ישירה יצירתית וארגון אסטרטגי. הן שיחקו משחקים אינטראקטיביים, התאמנו בשיווק רעיונות לפעולות, ולמדו מספר כלים טקטיים. אחרי הכול, הספר *צרות יפות* לא נכתב על מנת שיישב על מדף ויצבור אבק; הדרך היחידה בה יוכל למלא את ייעודו תהיה שילובם של העקרונות התיאורטיים והטקטיקות שמוצעות בו, לצורך ניתוח הפעילות שלנו והפיכתה לאסטרטגית יותר.

כאשר הסתיים הכנס ביפו, ביקרתי בבית לחם כדי להיפגש עם המתאמים של וועדת התיאום של המאבק הפלסטיני, על מנת לדון בהתנגדות בלתי אלימה יצירתית. באמצע הישיבה צלצל הטלפון של אחד מהמארגנים והודיעו לו על מות חקלאי פלסטיני. לאחר שביתו נהרס על ידי כוחות הביטחון הישראליים, החקלאי ומשפחתו עברו להתגורר במערה. לאן ילכו הילדים שלו כעת? המארגן התנצל עמוקות ועזב את הישיבה על מנת לעזור למשפחה לתאם את סידורי הלוויה.

הזזנו את הישיבה למחנה הפליטים עאידה על מנת להיות קרובים יותר למשפחה, ולהרוויח זמן מחוץ למשרד. המחנה ממוקם על גבעה עם נוף מרהיב לעמק. שם על הצוק, החלפנו רעיונות בנוגע לחסרונות האו"ם וארגוני סיוע זרים בסיוע אמתי אל מול הבעיות הקולוניאליות המתמשכות שמייצר הכיבוש, על האתגרים שביצירת הכשרה מתאימה לצרכי התנועות בשטח, וחלומות בהקיץ על דמותה של פלסטין המשוחררת.

השיחה חיזקה בי את ההתלהבות מהפרויקט הבא של צרות יפות, התקוממות יפה, אשר יכנס יחד פעילים ותנועות העומדים בחזית מאבקים מאזורים רגישים בכל העולם. זאת על מנת לדון בגישות היעילות ביותר והחידושים האחרונים באקטיביזם יצירתי במדינות מתפתחות, ואז להפיץ את האסטרטגיות הללו כארגז כלים מגובש למנהיגי שינוי בכל מקום. מאוחר יותר, באביב, נתכנס בעמאן עם פעילים מהמזה"ת וצפון אפריקה על מנת לרכז את הסיפורים הללו, ולייצר אסטרטגיה לבניית תנועות בכל האזור.

המארגן שהלך לסייע בקבורה חזר לדווח שלמרות שהאיש ביקש להיקבר על אדמת אבותיו, האזין כנראה הצבא לפני הלוויה לשיחות טלפון, וכאשר הגיעו עם הגופה כבר היו במקום כחצי תריסר ג'יפים צבאיים שבאו לעצור אותם. נראה שהצבא הישראלי נחוש בדעתו לוודא שלא רק בחייו אלא אפילו במותו החופש לא יהא מובטח לו כאדם. כאלו הן הפגישות בגדה המערבית, חלופה מרתקת של רעיונות והתנסויות, זרועה תמיד ברגעי מציאות שמזכירים שהאלימות והדיכוי מתרחשים ברגע זה ממש.

ואינשאללה, בעזרת האלה, בעזרת יותר כנסים מעוררי מודעות, ופעולות ישירות אסטרטגיות, ומסעות הסברה עולמיים מתואמים, החור בחומת הלבנים של הדיכוי, מבית לחם לניו יורק, לפרגוסון, ייבקע ויהפוך גדול מכדי שהצבא הישראלי, משטרת ניו יורק, ואקסון יוכלו לתקנו, והחומה כולה תתפורר.

ר"י אביאלאה עושת צרות ונוסעת מתמידה, מדווחת מכאן ועכשיו. דיווח מסע נשלח. רות סוף.

(ניתן לצפות בהרצאה שלי בקישור הבא:

<http://www.slideshare.net/raeabileah/climate-justice-on-stage-rae-abileah-presentation.>)

<http://beautifultrouble.org/2015/01/27/ferguson-palestine-dispatch-troublemaking-frontlines/>, accessed 28.1.2015